Хокк'єнські, теочевські та кантонські банки

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Чому банки йшли за діалектними лініями

Китайці Сінгапуру поділялися на мовні групи, кожна з власними асоціаціями, храмами, ремеслами та лідерами. Цю діалектну мапу та збудовані на ній інституції описано в розділі V частини A. Засновуючи банки, китайці йшли тими самими лініями. Економічний історик В. Г. Гафф зауважує, що розвиток китайських депозитних банків у Малаї розділився за діалектними лініями. Від 1903 року до Другої світової війни в Малаї заснували тринадцять китайських банків, одинадцять із них у Стрейтс-Сетлментс і два на півострові.[1]

Ця логіка була не менше економічною, ніж культурною. Депозитному банку потрібна довіра людей, які не можуть перевірити його книг. У китайській громаді така довіра була прив'язана до осіб. Здобути її могли лідери діалектної групи, яких її члени знали через асоціації, храми й ремесла. Гафф

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

зазначає, що довіри, життєво важливої для депозитної банківської справи, досягали завдяки участі великих підприємців як засновників і директорів: їхній авторитет переконував ширшу китайську публіку довірити їм свої гроші.[2] Отже, діалектний банк був способом перетворити особисту репутацію, описану в частині A як *сіньюн*, на інституційні депозити.

Теочевський банк: Sze Hai Tong

Другий китайський банк у Сінгапурі заснувала теочевська громада. Національна бібліотека датує його заснування лютим 1906 року, а інші джерела називають 1907 рік — рік його реєстрації як Sze Hai Tong Banking and Insurance Company.[3] Розбіжність, імовірно, відображає різницю між початком діяльності та формальною реєстрацією. Один із його директорів, Тан Сві Піау (Tan Swi Phiau), був також компрадором Netherlands India Commercial Bank. Це показує, як нові китайські банки спиралися на людей, вишколених у компрадорській системі.[4]

Теочеви домінували у двох сінгапурських галузях, яким були потрібні банківські послуги: торгівлі рисом і переказах. До середини XX століття на теочевських купців припадало понад 70 % місцевого оптового ринку рису, а в XX столітті теочевським переказним домам належало 70 % місцевого ринку переказів. Теочевський банк міг тримати робочі залишки цих фірм і фінансувати торгівлю рисом із Бангкоком, де кілька теочевських купців мали рисові млини. Sze Hai Tong залишався скромною установою. Він проіснував як незалежний банк понад шість десятиліть, доки 1972 року OCBC не придбав його під пізнішою назвою Four Seas Communications Bank.[5]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Хокк'єнські банки: Chinese Commercial, Ho Hong і Oversea-Chinese

Хокк'єни, найбільша діалектна група Сінгапуру, за сім років заснували три банки. Першим став Chinese Commercial Bank: 17 серпня 1912 року його хокк'єнські акціонери зібралися в Китайській торговельній палаті на Гілл-стріт, щоб обрати перших директорів. Банк зареєстрував номінальний капітал 4 млн доларів і випустив акцій на 2 млн доларів, підписка на які перевищила пропозицію. Роботу він розпочав 2 грудня 1912 року. Серед засновників були Лім Пенг Сіанг (Lim Peng Siang), Лі Чун Ґуан (Lee Choon Guan) і д-р Лім Бун Кенг (Lim Boon Keng) — троє найвідоміших хокк'єнських лідерів того часу. Перший рік приніс прибуток 84 742,03 долара.[6]

Рушійною силою хокк'єнської банківської справи цього періоду був Лім Пенг Сіанг. Він народився в Амої 1872 року, 1904 року разом із братом Лім Пенг Мау (Lim Peng Mau) заснував групу Ho Hong, 1911 року перебрав більшу частину судноплавного бізнесу Wee Bin and Co., а 1913 року заснував Ho Hong Steamship Company. Його другий банк, Ho Hong Bank, зареєстрували 15 березня 1917 року, і 2 квітня 1917 року він розпочав роботу. Його статутний капітал становив 8 млн доларів, а випущений — 4 млн доларів, з яких на 3,5 млн доларів було здійснено підписку і половину оплачено.[7]

Ho Hong був найбільш відкритим до світу з китайських банків. Він одразу відкрив філії в Малацці та Муарі, 1 липня 1917 року — у Бату-Пахаті, у травні 1918 року почав роботу в Пенангу, а до кінця травня 1919 року мав агентства в Лондоні, Нью-Йорку, Сан-Франциско і Семаранзі. У вересні 1920 року банк збільшив статутний капітал до 20 млн доларів, а 1 жовтня 1923 року відкрив філію в Гонконгу. Його генеральний менеджер Сеов По Ленг (Seow Poh Leng) розбудував валютний бізнес, завдяки чому Ho Hong

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

став першим китайським банком у Малаї, що займався міжнародними банківськими операціями.[8] Той самий валютний бізнес 1931 року ледь не довів банк до краху.

Тріо 1919 року доповнив Oversea-Chinese Bank. Його заснувала група хокк'єнських купців з оплаченим капіталом 5,25 млн доларів, серед них каучуковий магнат Тан Ін Кіам (Tan Ean Kiam), який став директором-розпорядником.[9] Власник лісопильні Тан Ченг Сіонг (Tan Cheng Siong) увійшов до першого складу правління і став першим генеральним менеджером банку без англійської освіти. 1929 року Oversea-Chinese Bank і Chinese Commercial Bank спільно збудували п'ятиповерховий China Building — зримий знак упевненості, якої хокк'єнська банківська справа досягла напередодні Великої депресії.[10]

Кантонці після Kwong Yik

Банкрутство Kwong Yik залишило кантонську громаду без банку. Кантонські підприємці реорганізували свої банківські інтереси й заснували Lee Wah Bank, зареєстрований у Сінгапурі 20 березня 1920 року.[11] Півстоліття банк залишався незалежною кантонською установою, а потім його поглинув United Overseas Bank, третій із великих сінгапурських банків. Джерела розходяться щодо дати поглинання, яка припадає на початок 1970-х років. Консолідацію цього періоду розглянуто в частині D.[12]

Три діалектні моделі різнилися економічною базою. Теочевський банк був прив'язаний до рису і переказів. Кантонські банки спиралися на будівництво, плантації та ломбардну справу. Хокк'єнські банки стояли на найбільшому і найдинамічнішому секторі колоніальної економіки — каучуку,

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

а також на судноплавстві й торгівлі з Нідерландською Індією. Ця база дала їм розмір, але й найбезпосередніше наражала їх на мінливість одного сировинного товару.

Каучук і мінливість депозитів

Усі три хокк'єнські банки покладалися на спонсорів і директорів, пов'язаних із виробництвом і переробкою каучуку, серед них Лі Конг Чіан (Lee Kong Chian), Лім Ні Сун (Lim Nee Soon) і Яп Пенг Ґек (Yap Pheng Geck). Їхні депозити йшли слідом за ціною каучуку. Під час Першої світової війни, коли Малая почала експортувати каучук у великих обсягах, депозити китайських банків зросли вчетверо. У 1919–1922 роках вони скоротилися більш ніж удвічі, а в 1924–1925 роках, коли план обмеження Стівенсона підняв ціни на каучук, — більш ніж подвоїлися.[13] Каучукову економіку та план обмеження розглянуто в розділі IV цієї частини.

Гафф пояснює, чому каучук так ускладнював диверсифікацію. Каучук мав для економіки Малаї таке значення, що галузевий ризик і системний ризик для всієї економіки були майже тотожними.[14] Коли ціни на каучук падали, вкладники забирали кошти через невизначеність і тому, що їм була потрібна готівка для оплати імпорту. Банк, чиї позичальники та вкладники були людьми каучуку, не міг вирватися з циклу, кредитуючи інших людей каучуку, а саме це вміла робити більшість хокк'єнських банкірів.

Примітки

1. W. G. Huff, "Currency Boards and Chinese Banking Development", 2003, с. 5: "The development of Chinese deposit banking in Malaya divided along

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

dialect (speech group) lines"; W. G. Huff, "Currency Boards and Chinese Banking Development", 2003, с. 5, з посиланням на Tan Ee-Leong, "The Chinese banks incorporated in Singapore and the Federation of Malaya", *Journal of the Malayan Branch of the Royal Asiatic Society*, т. 26, 1953, с. 113–139: від 1903 року до Другої світової війни — 13 китайських банків (11 у Стрейтс-Сетлментс і два на Малайському півострові). ↩

2. W. G. Huff, "Currency Boards and Chinese Banking Development", 2003, с. 5: "the confidence vital to deposit banking was gained by the participation of major entrepreneurs as founders and directors", які вселяли довіру ширшій китайській публіці. ↩

3. Реєстрація як Sze Hai Tong Banking & Insurance Company Limited 1907 року, перейменування на Sze Hai Tong Bank Limited 1957 року і на Four Seas Communications Bank Limited 1964 року, придбання OCBC 1972 року і злиття 1998 року: прес-реліз National Heritage Board щодо межового знака Teck Kee, 2022 р., та інші вторинні джерела. ↩

4. Ong Eng Chuan, "Money Lending: A Short History", *BiblioAsia*, квітень 2007 р.: Sze Hai Tong "was set up in February 1906, the second Chinese bank"; Ong Eng Chuan, "Money Lending: A Short History", *BiblioAsia*, квітень 2007 р.: директор Sze Hai Tong Tan Swi Phiau був також компрадором Netherlands India Commercial Bank. ↩

5. "Traditional trades of the Teochews in Singapore", *Culturepaedia* (Singapore Chinese Cultural Centre), дата звернення: листопад 2026 р.: "By the mid-20th century, Teochew merchants accounted for over 70% of the local wholesale rice market"; "By the 20th century, Teochew-owned remittance houses accounted for 70% of the local market"; теочевські торговці рисом, "some of whom operated rice mills in Bangkok"; OCBC, "Milestones" (ocbc.com, дата звернення: листопад 2026 р.): 1972 рік — придбання Four Seas Communications Bank; Wikipedia, "OCBC

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Bank” (дата звернення: листопад 2026 р.): придбання Four Seas Communications Bank у грудні 1972 року. ↩

6. Wikipedia, “Chinese Commercial Bank” (дата звернення: листопад 2026 р.): “the first Hokkien bank in Singapore”; засновники — Lim Peng Siang і купці, зокрема Lee Choon Guan і д-р Lim Boon Keng; збори акціонерів 17 серпня 1912 року в Chinese Chamber of Commerce на Hill Street; номінальний капітал 4 млн доларів, випущений капітал 2 млн доларів з перевищенням підписки; роботу розпочато 2 грудня 1912 року за адресою No. 31 Market Street; Wikipedia, “Chinese Commercial Bank” (дата звернення: листопад 2026 р.): прибуток першого року 84 742,03 долара, з яких 30 000 доларів спрямовано до загального резерву і 10 000 доларів — до резерву на безнадійні та сумнівні борги. ↩

7. Wikipedia, “Lim Peng Siang” (дата звернення: листопад 2026 р.): народився 1872 року в Амої; 1904 року разом із братом Lim Peng Mau заснував Ho Hong Group; 1911 року, під час ліквідації Wee Bin & Co., перебрав більшу частину її бізнесу; 1913 року заснував Ho Hong Steamship Company Ltd.; президент Singapore Chinese Chamber of Commerce у 1913–1916 роках (віцепрезидент 1914 року); помер 21 березня 1944 року; Wikipedia, “Ho Hong Bank” (дата звернення: листопад 2026 р.): зареєстрований Lim Peng Siang 15 березня 1917 року; роботу розпочато 2 квітня 1917 року; статутний капітал 8 млн доларів, випущений капітал 4 млн доларів, з яких 3,5 млн доларів передплачено і половину оплачено. ↩

8. Wikipedia, “Ho Hong Bank” (дата звернення: листопад 2026 р.): перші філії в Малацці та Муарі; філію в Бату-Пахаті відкрито 1 липня 1917 року; робота в Пенангу з травня 1918 року; агентства в Лондоні, Нью-Йорку, Сан-Франциско і Семаранзі до кінця травня 1919 року, “the first Chinese bank to have that many branches and agencies”; у вересні 1920 року статутний

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

капітал збільшено з 8 млн до 20 млн доларів; гонконгську філію офіційно відкрито 1 жовтня 1923 року; Wikipedia, “Ho Hong Bank” (дата звернення: листопад 2026 р.): Seow Poh Leng започаткував валютні операції; “the first Chinese bank in Malaya to engage in international banking”. ↩

9. National Library Board, Singapore Infopedia, “Tan Ean Kiam” (SIP_1719): банк засновано 28 червня 1919 року групою хокк’єнських купців на чолі з торговцем рисом Khoo Kok Wah з оплаченим капіталом 5,25 млн доларів; Roots.gov.sg називає засновниками Lim Nee Soon і Tan Ean Kiam. ↩

10. Saran Singh, “A Brief History of Banks in the Straits Settlements and Malaysia 1840–1986 (Part II)”, передруковано на dniewcollectors.blogspot.com, вересень 2011 р.: Oversea-Chinese Bank Ltd, Сінгапур, засновано 1919 року, оплачений капітал 5 250 000 доларів; Institute of Southeast Asian Studies, “Biographical Notes: Tan Chin Tuan (1908–2005)”, ISEAS Library (2023), с. 1: Tan Cheng Siong був директором Oversea-Chinese Bank під час його заснування 1919 року і “the bank’s first non-English educated general manager”; помер 1922 року; Wikipedia, “Chinese Commercial Bank” (дата звернення: листопад 2026 р.): 1929 року банк і Oversea-Chinese Bank спільно збудували п’ятиповерховий China Building. ↩

11. Wikipedia, “Kwong Yik Bank” (дата звернення: листопад 2026 р.): місцеві кантонські підприємці заснували Lee Wah Bank 1920 року; Saran Singh, “A Brief History of Banks in the Straits Settlements and Malaysia 1840–1986 (Part II)”, 2011: Lee Wah Bank Ltd зареєстровано 20 березня 1920 року. ↩

12. National Archives of Singapore, приватні архіви A-218, “Singapore’s second largest bank, United Overseas Bank (UOB) takes over Lee Wah Bank” (грудень 1972 р.); Wikipedia, “United Overseas Bank” (дата звернення: листопад 2026 р.), називає 1973 рік; інші джерела називають 1971 або 1983 рік для різних етапів поглинання. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

13. W. G. Huff, “Currency Boards and Chinese Banking Development”, 2003, с. 5: зростання трьох хокк'єнських банків “paralleled Malaya’s development as the world’s main rubber exporter, and all three relied fundamentally on sponsors and directors involved in the production and processing of rubber”, зокрема Lee Kong Chian, Lim Nee Soon і Yap Pheng Geck; W. G. Huff, “Currency Boards and Chinese Banking Development”, 2003, с. 6: депозити китайських банків “grew fourfold” під час Першої світової війни, “between 1924 and 1925 more than doubled” за плану обмеження Стівенсона (Stevenson restriction scheme) і “more than halved between 1919 and 1922”. ↩
14. W. G. Huff, “Currency Boards and Chinese Banking Development”, 2003, с. 5–6: значення каучуку зробило “industry-specific risk for the rubber sector and systemic risk to the entire economy almost synonymous”. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.